
**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI WIRY W REJONIE ULIC: KOMORNICKIEJ I ZESPOŁOWEJ**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OPRACOWANIE:
mgr inż. Emilia Stawska

Komorniki, maj 2018 r.

Spis treści:

1.	Podstawy prawne.	1
2.	Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.	1
3.	Materiały źródłowe.	3
4.	Istniejący stan środowiska.	4
4.1.	Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.	4
4.2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne.	5
5.	Potencjalne zmiany w środowisku przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.	11
6.	Stan środowiska na obszarze gminy Komorniki oraz powiatu poznańskiego.	11
7.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.	14
8.	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko:	15
9.	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.	18
10.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.	19
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.	20
12.	Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.	20
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	24

1. Podstawy prawne.

Prognoza jest dokumentem występującym w procedurze sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.)¹ oraz z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.)². Jest ona elementem systemu ocen oddziaływania na środowisko odnoszących się do dokumentów planistycznych przetransponowanym do prawa polskiego w ramach jego dostosowywania do przepisów unijnych.

Niniejsza prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

2. Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej** wywołanego uchwałą Nr XXX/313/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej.

Obszar opracowania planu objęty jest ustaleniami „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów zainwestowanych” uchwalonym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XIX/126/2004 z dnia 29 marca 2004 r.

Celem przystąpienia do opracowania jest zmiana parametrów zabudowy i ograniczenie jej nadmiernej intensyfikacji.

¹ W niniejszym opracowaniu przytoczono numery dzienników ustaw aktualnych na dzień opracowania prognozy, tj. 26.02.2018 r.

² j.w.

Zawartość projektu planu to:

- uchwała zawierająca, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, następujące treści:
 - 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
 - 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
 - 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
 - 4) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
 - 5) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
 - 6) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
 - 7) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
 - 8) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.
- rysunek planu w skali 1:1000,
- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu,
- rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

Na rysunku planu wprowadzono następujące oznaczenia symbolizujące przeznaczenie terenów:

U/MN – teren zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;

U – teren zabudowy usługowej;

MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

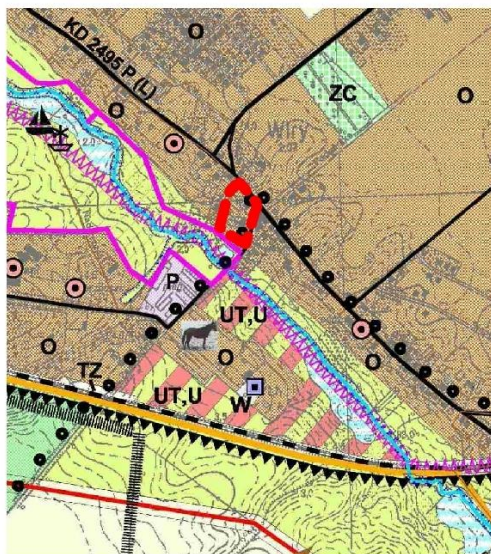
KDL – teren drogi publicznej – lokalnej.

Ustaleniami planu na rysunku planu są:

- granica obszaru objętego planem;
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- nieprzekraczalne linie zabudowy;
- przeznaczenie terenu;
- wymiary charakterystycznych odległości;

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki przedmiotowy teren opisany jest jako tereny osiedleńcze mieszane.

Ryc. 1 Wyrys ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

OZNACZENIA:

	GRANICA OPRACOWANIA MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
	TERENY OSIEDLEŃCZE MIESZANE
	DROGI POWIATOWE KLASY LOKALNEJ
	ŚCIEŻKI ROWEROWE

Źródło: projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej”.

3. Materiały źródłowe.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

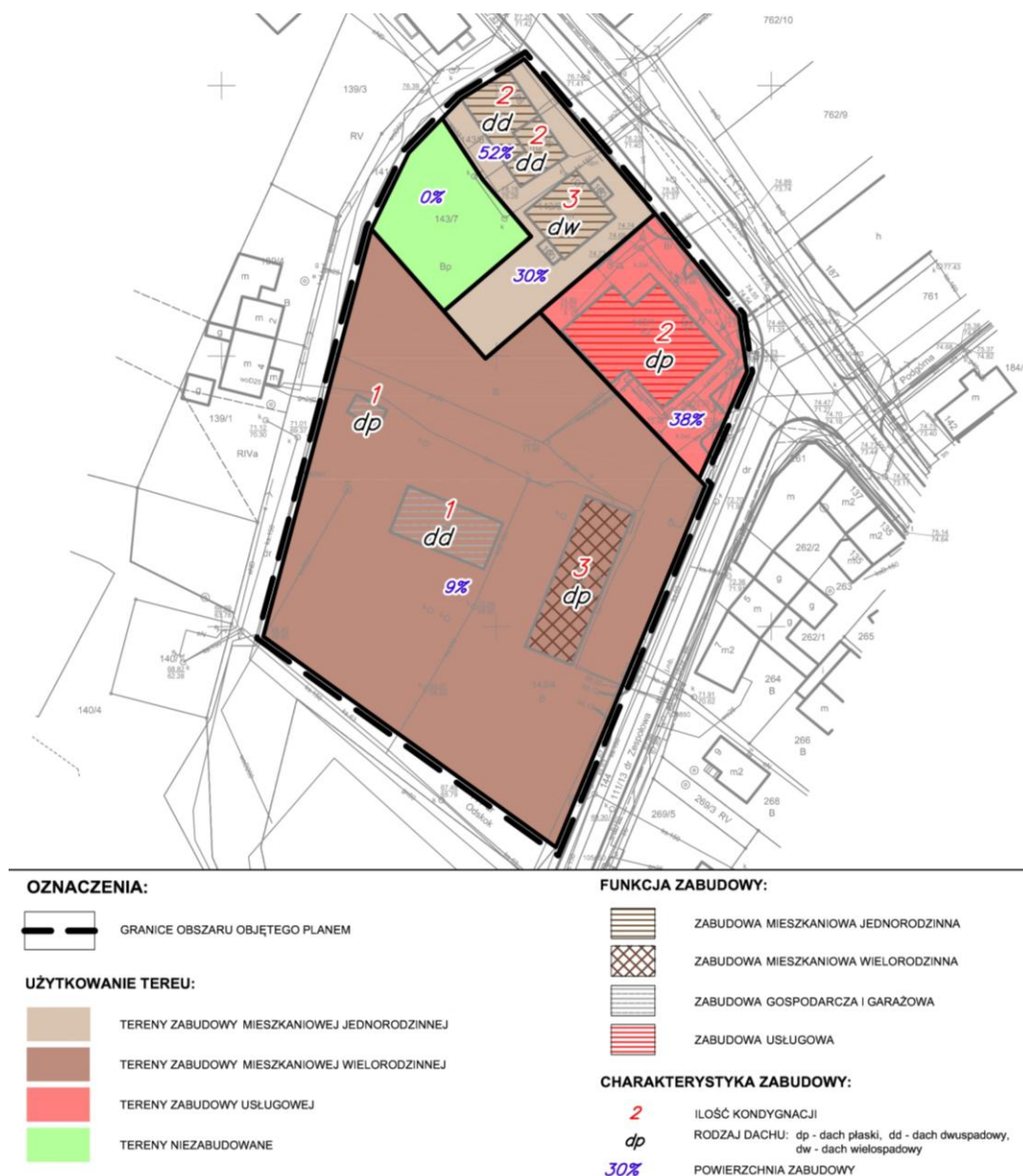
- prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone na potrzeby innych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Komorniki,
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016 – 2020,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki,
- Studium przyrodniczo – krajobrazowe Gminy Komorniki,
- Strony internetowe:
 - www.geoserwis.gdos.gov.pl
 - www.poznan.wios.gov.pl
 - www.psh.gov.pl

Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy polegała na analizie i porównaniu danych dotyczących obszaru opracowania dokumentu. Następnie dokonano syntezy wyników i sformułowano wnioski. Zastosowano się więc do metody indukcyjno – opisowej polegającej na łączeniu w logiczną całość wszystkich zebranych informacji o środowisku oraz mechanizmach i prawidłowościach rządzących środowiskiem.

4. Istniejący stan środowiska.

4.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.

Ryc. 2 Inwentaryzacja obszaru opracowania planu.

Źródło: materiały zespołu autorskiego opracowującego projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej”.

Teren objęty opracowaniem planu położony jest w centralnej części wsi Wiry i ograniczony jest ulicami: Komornicką, Zespołową i Odskok. Większość terenu jest zagospodarowana, choć poszczególne tereny charakteryzują się różną intensywnością zabudowy – jest ona większa od strony ul. Komornickiej i zmniejsza się w kierunku południowym. Od strony ulicy Komornickiej zlokalizowane są: budynki mieszkalne oraz budynek usługowy. Od strony ulicy Zespołowej usytuowany jest budynek mieszkalny wielorodzinny i towarzyszące mu budynki gospodarcze.

4.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Pod względem głębszej budowy geologicznej obszar gminy Komorniki położony jest w północnej części monokliny przedsudeckiej w obrębie tzw. jednostki Poznania, w mniejszej jednostce III rzędu zwanej monokliną wolsztyńsko-jarocińską.

Utwory trzeciorzędowe osiągają miąższości 140÷150 m. Reprezentują je utwory piaszczysto – mułowcowo - ilaste oligocenu, a wyżej zalegają piaski i mułki piaszczyste miocenu z poziomami węgla brunatnych i wkładkami ilów węglistych. Na miocenie zalegają pstry iły poznańskie. Miąższości powyższych utworów dochodzą do 100 m.

Utwory czwartorzędowe, które zalegają na łożach plejstoceńskich mają miąższość od kilku do 80 m. Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego oraz osady fluwioglacjalne i interglacjalne. Na początku plejstocenu omawiany obszar stanowił suchy ląd intensywnie niszczonego przez płynące wody powierzchniowe. Rzeźbiły one głębokie rowy – doliny kopalne, które wypełniły utwory plejstoceńskie. Na tak ukształtowaną powierzchnię nasunął się kilkakrotnie lądolód. Pozostawił on po sobie znaczną ilość osadów bezpośredniej akumulacji wód glacialnych o zróżnicowanej miąższości od około 20 do blisko 75 m, a nawet 120 m w okolicy Mosiny. Efektem działań lądolodu są miejsca zaburzone i zmieszane wraz z utworami plejstoceńskimi tworząc trzony szeregu wzniesień morenowych – np. Wał Pożegowski (132 m n.p.m.) leżący już poza granicami gminy Komorniki.

Utwory czwartorzędowe plejstoceńskie wykształcone są na terenie gminy w postaci piasków i żwirów oraz mułków wodnolodowcowych oraz glin morenowych (dwa lub trzy poziomy). Mają one miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Na glinach morenowych górnych stanowiących podstawowy poziom powierzchniowej budowy geologicznej zalegają w formach wypukłych jak i wklęsłych

utwory wodnolodowcowe kemów, ozów, sandrów, bądź też np. w dolinie Warty piaski terasowe.

Materiały wodnolodowcowe występują w najwyżej i najniżej położonych obszarach gminy tzn. budują wzgórza i wały kemo i ozopodobne, występujące w okolicach Chomęcic, na południowy wschód od Szreniawy i na południowy zachód i południowy wschód od Komornik, oraz wyściełają dna rynien glacialnych Chomęcicko-Jarosławskiej i Rosnowiecko-Szreniawskiej, dno doliny Wirenki i wyższe terasy Warty. Utwory holoceny w postaci piasków rzecznych, namulów organicznych i torfów występują tu jedynie w nielicznych miejscach form wklęsłych.

Równinę Poznańską, na terenie gminy, stanowi w północnej części wysoczyzna morenowa płaska, wyniesiona na wysokość około 80 m n.p.m., w części południowo-zachodniej jest to wysoczyzna dennomorenowa, falista wyniesiona na rzędną około 90 m n.p.m. Innym elementem rzeźby terenu są długie rynny polodowcowe, niezbyt szerokie i głębokie, ale widoczne w krajobrazie. Są to rynny: rzeki Wirynki (zwanej też Wirenką) i Jezior Rosnowsko-Jarosławieckich oraz – poprzeczna do nich – rynna między Komornikami a Rosnówkiem. Wschodnia granica gminy graniczy z doliną rzeki Warty, z jej trzema terasami: zalewową, środkową i wysoką.

Obszar gminy Komorniki według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) leży na Wysoczyźnie Poznańskiej obejmując swym zasięgiem części subregionów: Równiny Poznańskiej, Pagórków Stęszewskich oraz mały wycinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Na obszarze gminy Komorniki, spotyka się ślady trzech zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego. Każdemu z nich odpowiada glina morenowa oraz związane z nią fluwiogłacjały. Ukształtowanie powierzchni zawdzięczamy środkowopolskiemu zlodowaceni, obejmującemu południową Wielkopolskę, oraz zlodowaceni bałtyckiemu obejmującemu szeroki pas północnej Wielkopolski. Jest to obszar charakteryzujący się przede wszystkim obecnością jezior rynnowych i kotlinek bezodpływowych.

Teren opracowania położony jest na wysokości ok. 85 - 80 m n.p.m. Utwory geologiczne występujące na jego obszarze to gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej obszar gminy Komorniki leży w południowo-zachodniej części regionu klimatycznego Środkowowielkopolskiego. W regionie tym częściej niż w innych regionach należących do obszernego regionu klimatycznego

Śląsko-Wielkopolskiego notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadu. Mniej liczne są dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu. Nieco liczniejsze niż w innych regionach są dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadem.

Na terenie gminy przeważają wiatry wiejące z sektora zachodniego (W) i południowo-zachodniego (SW), o średniej prędkości notowanej najczęściej w ciągu roku wynoszącej około 4m/s. Wiatry zachodnie występują najczęściej w okresie od czerwca do września, a południowo-zachodnie – jesienią oraz zimą. Wiatry z kierunku wschodniego występują głównie wczesną wiosną, a wiatry północne zaznaczają swoją obecność rzadko, w porze od kwietnia do lipca.

Średnia temperatura roku dla gminy wynosi 8°C, półrocza zimowego (X-III) około 1,5-2,0°C, a półrocza letniego (IV-IX) przeciętnie 14,5-15,0°C. Liczba dni mroźnych waha się od 30-50, a dni z przymrozkami od 100-110.

Średnie roczne zachmurzenie nieba waha się od 60-67% i najmniejsze jest w maju, a największe w grudniu. Dni pogodnych w roku jest około 40, a dni z dużym zachmurzeniem ponad 140.

Opady atmosferyczne w stosunku do innych elementów pogody są bardziej zmienne tak w czasie jak i w przestrzeni. Średni roczny opad wynosi odpowiednio 568 mm, 550 mm, 551 mm.

Aktualne tendencje w zakresie zmian klimatu obejmują m.in. wzrost temperatury powietrza spowodowany rosnącym udziałem powierzchni zabudowanych i ubytkiem terenów biologicznie czynnych, wzrost opadów atmosferycznych na terenach zabudowanych słabnące procesy ochładzające. Należy mieć na uwadze, że pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne prowadzić mogą do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu działalności – „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”³ wskazuje m.in. zwiększone ryzyko powodziowe, osuwiskowe, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie lub obniżenie poziomu wód gruntowych.

³ opracowany przez Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.

Wody powierzchniowe.

Osią hydrograficzną obszaru gminy Komorniki jest rzeka Warta, do której zdużą niewielkie dopływy: Wirynki i Samicy Stęszewskiej. Większa część gminy należy do zlewni Wirynki, zajmując jej środkowe i południowe partie. Niewielkie fragmenty gminy odwadniają: Samica Stęszewska, Strumień Junikowski, Potok z Lubonia.

Na terenie gminy Komorniki, w jej południowo-zachodniej części, znajdują się większe zbiorniki wodne. Są to jeziora: Chomęcickie, Rosnowskie Duże, Rosnowskie Małe i Jezioro Jarosławskie (Jarosławieckie), które zajmują dno rynny glacialnej Chomęcicko-Rosnowsko-Jarosławieckiej. Natomiast nieco mniejsze zbiorniki wodne występują w rynnach, przebiegających południkowo i łączących się z rynną Chomęcicko-Rosnowsko-Jarosławiecką w okolicach Rosnówka i Szreniawy.

Na przedmiotowym terenie brak jest wód powierzchniowych, jednakże w sąsiedztwie przepływa ciek wodny Wirynka.

Wody podziemne.

Według mapy hydrogeologicznej Polski gmina Komorniki wraz z rozpatrywanym terenem leży w regionie wielkopolskim (XIII). W jego obrębie wydziela się zasadniczy region wielkopolski, w którym główne poziomy użytkowe występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. W utworach czwartorzędu poziom użytkowy tworzą piaski i żwiry i zalega on na głębokości do 80 m.

Z uwagi na budowę geologiczną obszaru oraz krążenie wód w utworach czwartorzędowych wydziela się następujące poziomy wód:

- poziom gruntowy,
- poziom międzyglinowy górny,
- poziom międzyglinowy dolny.

Poziom wód gruntowych związany jest z osadami zlodowacenia bałtyckiego i holocenu, pozostałe zaś z osadami interglacjałów starszych zlodowaceń.

1. Poziom wód gruntowych występuje w piaskach i żwirach doliny Warty, doliny Wirynki oraz w spiaszczonych, stropowych partiach glin morenowych. Ma on miąższość do 10m. Regionalne znaczenie poziom ten ma w dolinie Warty. Na szczegółowej mapie hydrogeologiczno-sozologicznej Polski, arkusz Mosina, nazwano go poziomem doliny Warty (Q–D). Poziom wód gruntowych zasilany jest w głównej mierze infiltracją opadów, lustro wody ma najczęściej charakter swobodny. Ze względu na geomorfologiczne występowanie tych wód, ich bezpośrednie związki z wodami powierzchniowymi, poziom cechuje bardzo duża zmienność w cyklu rocznym.

Głębokość zalegania pierwszego – czwartorzędownego – poziomu wód podziemnych nawiązuje do rzeźby i budowy geologicznej obszaru gminy. Na obszarze wysoczyzny morenowej płaskiej i falistej pierwszy poziom wód zalega przeważnie na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. (cała północno-zachodnia i zachodnia część obszaru gminy) i od 2m do 5m p.p.t. (okolice Chomęcic, Rosnówka, Szreniawy, północnej części Komornik, Wir i Łęczycy). Jedynie wzdłuż północno-wschodniej granicy, w jej części środkowej, poziom ten zalega głębiej, tj. na 5÷10 m p.p.t.

2. Poziom międzyglinowy górny

Na obszarze gminy Komorniki poziom ten ma ograniczone występowanie przestrzenne. Występuje fragmentarycznie, warstwy wodonośne wykazują dużą zmienność w rozprzestrzenieniu pionowym i poziomym.

3. Poziom międzyglinowy dolny, nazywany jest poziomem Wielkopolskiej Doliny Kopalnej (Q – k).

Poziom Wielkopolskiej Doliny Kopalnej wykształcony jest w postaci osadów piaszczysto-żwirowych, których miąższość wynosi ok. 25 m. Czas przenikania zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynosi od 25 do 100 lat.

W obrębie utworów trzeciorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: mioceński (Tr–M) i oligoceński (Tr–O). Podstawowym jest poziom mioceński, zaś oligoceński ma znaczenie podrzędne.

Trzeciorzędowe utwory wodonośne zalegają na obszarze całej gminy, leżą na bardzo słabo zawodnionych utworach mezozoicznych lub są oddzielone od nich kilkunastometrowymi warstwami mułków oligocenu.

W granicach opracowania hydroizobaty przebiegają na głębokości ok. 1,0 m p.p.t.

Teren opracowania położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 – Wielkopolska Dolina Kopalna. Utwory wodonośne występują w obrębie kopalnej doliny szerokości kilku kilometrów, która wcięta jest w podłoże zbudowane z ilów trzeciorzędowych (tzw. pstre iły poznańskie). Miąższość tego poziomu wynosi 60 m, a przykrycie warstwą glin zwałowych jest miąższości 30-65 m. Lokalnie, w dolinie rzeki Warty, gliny nadkładu są rozmyte i występują bezpośrednie kontakty z wodami poziomu gruntowego. Czas przenikania zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynosi od 25 do 100 lat.

Zasoby kopalin.

Na terenie gminy Komorniki występują następujące złoża kopalin:

Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia złoża (ha)	Średnia miąższość złoża
Komorniki	Kruszywa naturalne – złoża piasków budowlanych	5,99	12,00
Komorniki I	Kruszywa naturalne – złoża piasków poza piaskami szklarskimi	9,92	16,30
Mosina	Węgle brunatne – złoża węgla brunatnych energetycznych	5115,11	32,10

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – system MIDAS.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Mosina”, dla którego nie przewiduje się eksploatacji.

Gleby.

Według podziału Polski na regiony glebowo – rolnicze dokonanego przez omawiany obszar znajduje się w granicach Szamotulsko – Opalenickiego regionu glebowo – rolniczego. Charakteryzuje się on przewagą gleb pseudobielicowych i brunatnych wylugowanych, ale także stosunkowo dużym udziałem gleb brunatnych właściwych i czarnych ziem. Gleby regionu Szamotulsko – Opalenickiego są korzystnie uwilgocone, cechują się dobrą retencją wód opadowych.

Użytki rolne w gminie Komorniki charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem wartości rolniczych. Największą powierzchnię stanowią grunty kompleksu 4 żytniego bardzo dobrego. Są to przeważnie gleby pseudobielicowe.

Następną grupę powierzchniową wśród kompleksów korzystnych stanowią czarne ziemie oraz gleby brunatne właściwe, wykształcone z glin – kompleksu 2 pszennego dobrego – występujące w rejonie Głuchowa, Komornik, Chomęć.

W grupie kompleksów rolniczych okresowo niekorzystnych dla upraw należy: kompleks 5 żytni dobry wykazujący większą wrażliwość na okresowe niedobory wilgoci w okresie wegetacyjnym. Gleby te występują w zwartym kompleksie w rejonie Rosnówka i Walerianowa oraz w wielu enklawach na terenie całej gminy.

Na terenie opracowania występują gleby bielcowe i pseudobielcowe na piaskach gliniastych lekkich i glinach lekkich.

Szata roślinna i świat zwierzęcy.

Według podziału geobotanicznego Polski W. Szafera (1972) gmina Komorniki leży w obrębie Poddziału *Pas Wielkich Dolin*, w *Krainie Wielkopolsko – Kujawskiej* oraz w

Okręgu Poznańsko – Gnieźnieńskim. Kraina Wielkopolsko – Kujawska leży w swej zachodniej części w zasięgu poziomym buka i stopniowo ku wschodowi traci swe atlantyckie składniki florystyczne. W częściach o najniższych opadach rozwija się roślinność kserotermiczna. Dominującymi drzewami leśnymi są: sosny, dęby, lipy, wiązy, klony. Panującymi zespołami leśnymi na wysoczyznach są: bór sosnowy, bór mieszany, grądy, a na siedliskach ciepłych – świetliste dąbrowy, w dolinach rzecznych olszyny oraz lasy i zarośla zalewiskowe. W okręgu Poznańsko – Gnieźnieńskim występują znaczne kontrasty klimatyczne i glebowe zaostrome przez proces wylesienia znacznych obszarów przez człowieka oraz obniżenie poziomu wód gruntowych z powodu nieopatrnych zabiegów melioracyjnych.

Teren opracowania charakteryzuje się znikomą fauną i florą. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej charakteryzują się dość dużą powierzchnią zabudowy i jednocześnie małym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – mimo że posiada mniejszą intensywność zabudowy – cechuje się mało atrakcyjną florą i fauną. Ogranicza się ona do terenów trawiastych, ogrodów przydomowych, w których żyją dość typowe gatunki zwierząt.

5. Potencjalne zmiany w środowisku przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji ustaleń opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się, aby zaistniały zmiany w środowisku. Cały obszar opracowania planu przewidziany był pod zabudowę również w aktualnie obowiązującym planie. Tak więc nawet w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu teren opracowania zostanie zainwestowany.

6. Stan środowiska na obszarze gminy Komorniki oraz powiatu poznańskiego.

W odniesieniu do całej gminy Komorniki stan środowiska przedstawia się następująco⁴:

- Stan wód powierzchniowych i podziemnych:

⁴ W niniejszym rozdziale korzystano z danych dostępnych na dzień opracowania prognozy, tj. 26.02.2018 r.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Program monitoringu wód na terenie województwa wielkopolskiego realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie gminy Komorniki wydzielono pięć jednolitych części wód powierzchniowych (dla rzek):

- Nr 267 – Potok Junikowski,
- Nr 131 – Samica Stęszewska,
- Nr 499 – Warta od Kopli do Cybiny,
- Nr 498 – Warta od Pyszącej do Kopli,
- Nr 266 – Wirynka.

Powyżej podkreślona została JCW, w granicach której znajduje się teren opracowania planu.

JCWP „Wirynka” w 2016 r. została oceniona pod względem potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Badania wykonane zostały w punkcie pomiarowo – kontrolnym Wirynka – Łęczyca. Badaniom podlegały elementy biologiczne oraz elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne. Pod względem przebadanych elementów biologicznych wody tej JCW zaliczono do III klasy. Natomiast pod względem przebadanych elementów hydromorfologicznych - wody tej JCW oceniono jako wody o stanie poniżej dobrego, a pod względem elementów fizykochemicznych - jako wody o stanie poniżej bardzo dobrego.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” JCWP Wirynka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.⁵

Na terenie gminy Komorniki nie wydzielono żadnych jeziornych jednolitych części wód powierzchniowych.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych prowadzonych przez Inspektorat Ochrony Środowiska są jednolite części wód podziemnych. Obszary opracowania planu położone są w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 60.

⁵ zatwierdzony przez Radę Ministrów i opublikowany w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

W roku 2017 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu poznańskiego prowadzone były przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego. Na terenie gminy Komorniki nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Wody podziemne przebadano natomiast na terenie innych gmin powiatu poznańskiego.

Tab. Ocena jakości wód podziemnych za rok 2017 w wybranych punktach pomiarowych na terenie powiatu poznańskiego

Lokalizacja otworu	Klasa końcowa jakości wód dla wartości średnich	Użytkowanie terenu
Buk, gm. Buk	III – wody zadawalającej jakości	Zabudowa miejska luźna
Pecna, gm. Mosina	IV – wody niezadawalającej jakości	Zabudowa wiejska
Kamionki, gm. Kórnik	II – wody dobrej jakości	Zabudowa wiejska

Źródło: „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r.”, WIOŚ 2018 r.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” JCWPd nr 60 jest niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Stan klimatu akustycznego:

Teren opracowania nie jest położony przy drogach wojewódzkich ani krajowych. W związku z tym oddalony jest od źródeł drogowego hałasu komunikacyjnego. Najbliżej położonym źródłem hałasu jest linia kolejowa nr 357 (w odległości ok. 400 m).

Dla linii kolejowej nr 357 nie ma dostępnych wyników pomiaru hałasu. Z uwagi, że ruch na tej linii jest mały, należy wnioskować, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – jeśli występują – to nie są znaczne. Dla porównania – w odległości ok. 300 m od linii kolejowej nr E59, która jest linią o znacznie większym natężeniu ruchu pociągów, zmierzony poziom hałasu wynosi 45-50 dB, a więc nie przekracza dopuszczalnych poziomów dla wszystkich rodzajów terenu objętych ochroną akustyczną.

Stan powietrza atmosferycznego:

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącą roku 2016. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami:

- dwutlenek azotu,

- dwutlenek siarki,

- benzen,	- benzo(a)piren B(a)P,
- ołów,	- pył PM10,
- arsen,	- pył PM2,5,
- nikiel,	- ozon,
- kadm,	
- tlenek węgla.	

Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami:

- tlenek azotu,
- dwutlenek siarki,
- ozon.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A⁶ ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów badanych substancji oraz docelowych poziomów badanych substancji.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz docelowych poziomów kadmu, arsenu oraz niklu. Natomiast ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu PM2,5, PM10 i ozonu oraz docelowych poziomów benzo(a)pirenu – do klasy C.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu nie stwierdzono żadnych istotnych istniejących problemów ochrony środowiska. Teren opracowania nie jest położony w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów ochrony przyrody, jak również nie jest położony przy drogach o dużym natężeniu ruchu, które miałyby wpływ na obniżenie jakości klimatu akustycznego oraz zanieczyszczenie powietrza.

⁶ Klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
Klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziom dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
Klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziom dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Jedynie płytkie zaleganie wód podziemnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu może stanowić utrudnienie i może stanowić kwestię, na którą trzeba będzie zwrócić szczególną uwagę.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko:

W zakresie ochrony obszaru NATURA 2000 oraz innych form chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

W granicach opracowania planu nie występują obszary NATURA 2000, więc realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływać na cele i przedmiot ich ochrony oraz ich integralność.

W zakresie ochrony różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz krajobrazu:

Różnorodność biologiczna to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Jako że teren opracowania planu odznacza się znikomą bioróżnorodnością, realizacja planu w związku z tym nie spowoduje negatywnych oddziaływań na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność.

Krajobraz może być rozumiany jako obszar wydzielony ze względu na swoje charakterystyczne cechy przyrodnicze, topograficzne czy antropogeniczne. Miejscowość Wiry charakteryzuje się ulicowym charakterem. Zabudowa skupia się wzdłuż głównej ulicy przebiegającej przez miejscowość. Charakterystyczny element w krajobrazie wsi Wiry stanowi przebiegająca w sąsiedztwie opracowania dolina rzeki Wirynki, której otoczenie pozostaje wolne od zabudowy. Ochrona jej walorów krajobrazowych została ustanowiona już na poziomie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poprzez pozostawienie jej jako terenów otwartych, wolnych od jakiegokolwiek zabudowy. Ustalenia projektu planu zachowują tę zasadę. Tereny inwestycyjne w projektowanym planie wykorzystują istniejący układ komunikacyjny i nie pogłębiają strefy zabudowanej w stronę Wirynki.

Gabaryty projektowanej zabudowy uwzględniają konfigurację terenu dostosowując ją do istniejącej zabudowy, jak i do zabudowy na terenach sąsiednich, jak również do konfiguracji terenu.

Mając powyższe na uwadze, nie przewiduje się negatywnych skutków dla krajobrazu.

Skutki dla powierzchni ziemi, gleby:

W związku z planowanym zainwestowaniem wolnych terenów w granicy opracowania nastąpią zmiany polegające na naruszeniu wierzchniej warstwy powierzchni ziemi związanej z realizacją fundamentów. Część terenów, która nie zostanie zajęta zabudową zostanie utwardzona na potrzeby realizacji miejsc postojowych, dojazdów i dojazdów.

Skutki dla powietrza atmosferycznego:

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” zagrożeniem dla powietrza są zanieczyszczenia emitowane do atmosfery pochodzące z zakładów przemysłowych, obiektów gospodarki komunalnej, transportu kołowego i domowych palenisk.

W/w dokument wskazuje, że głównym źródłem emisji niskiej jest wykorzystywanie węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych. Jednocześnie stwierdza, że na terenie gminy istnieje sieć gazowa przygotowana do obsługi wszystkich mieszkańców gminy.

Jako kierunki działań zmierzające do poprawy jakości powietrza atmosferycznego w/w „Program...” wskazuje m.in.:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z systemu ogrzewania węglowego, wymiana nieefektywnych systemów grzewczych, w tych węglowych na energooszczędne (jako zadanie krótkoterminowe i długoterminowe);
- wspieranie wykorzystywania energii odnawialnej.

W projektowanym dokumencie uwzględnione zostały w/w zalecenia. Nałożony w projekcie planu obowiązek pozyskiwania energii cieplnej przy zastosowaniu paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz dopuszczenie stosowanie ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących źródła odnawialne, w szczególności kolektorów słonecznych, zapewni minimalizację negatywnych skutków dla powietrza atmosferycznego.

W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne:

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” jako kierunki działań zmierzające do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych wymienia następujące działania:

- systematyczna rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej;

- planowanie, rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, szczególnie wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- stała kontrola i modernizacje istniejących odcinków sieci wodociągowej, rozbudowa sieci w miarę potrzeb mieszkańców gminy.

W projektowanym dokumencie uwzględniono w/w kierunki – głównie w zakresie obowiązku podłączenia do kanalizacji sanitarnej, aby zminimalizować wystąpienie negatywnych skutków dla środowiska gruntowo – wodnego. Zachowanie właściwej jakości środowiska gruntowo – wodnego zapewni również odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnej działce, w szczególności odprowadzenie na własny teren nieutwardzony, do dołów lub studni chłonnych oraz stosowanie nawierzchni przepuszczalnych.

W zakresie oddziaływania na klimat akustyczny i ludzi:

Ustalony w projekcie planu nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną (MN, MN/U, MW) zapewni zachowanie odpowiedniego klimatu akustycznego.

Nie przewiduje negatywnego oddziaływania na ludzi – w granicach opracowania nie występują ani nie przewiduje się lokalizacji obiektów, w których wystąpić mogą poważne awarie, nie występują również tereny szczególnego zagrożenia powodzią, a oddalenie od komunikacyjnych źródeł hałasu zapewnia właściwy klimat akustyczny. Wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych oraz wyznaczenie nowych terenów działalności gospodarczej również będzie miało pozytywny wpływ na ludzi, gdyż stworzy to nowe miejsca zamieszkania oraz nowe miejsca pracy.

W zakresie oddziaływania na klimat:

Analizując wpływ ustaleń planu na klimat należy wskazać, że funkcjonowanie zabudowy zawsze prowadzi do punktowego wzrostu temperatury powietrza, gdyż zwiększa się udział powierzchni, które szybko się nagrzewają – są to przede wszystkim powierzchnie pokryte betonem i asfaltem. Na wzrost temperatury wpływa również typ i gęstość zabudowy – najwyższy współczynnik wzrostu temperatury występuje w centrum miasta, przy gęstej zabudowie powyżej 5 kondygnacji. Wzrost temperatury powietrza obserwuje się również na terenach o mniejszym udziale powierzchni biologicznie

czynnej⁷. Obszary o mniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej to także mniejsze amplitudy dobowe temperatury.

Obecnie przedmiotowy teren jest częściowo zabudowany, jednakże intensywność zabudowy może na nim wzrosnąć w stosunku do stanu istniejącego, gdyż projektowany dokument zakłada możliwość zabudowania terenów aktualnie niezagospodarowanych. Jednakże z uwagi na parametry dla nowoprojektowanego zagospodarowania terenu – tj. zabudowa nie przekraczającą 12,0 m (tj. wysokość, jaką posiadają istniejące budynki – a zatem nie projektuje się wyższych niż istniejące) i udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% - 60%, nie przewiduje się, aby ustalenia planu miały istotny wpływ na klimat.

W zakresie oddziaływania na zasoby naturalne:

Zasoby naturalne to wszystkie twory organiczne i nieorganiczne wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji. Wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest woda odbywać się będzie w sposób dotychczasowy, w związku z tym nie zaistnieje negatywne oddziaływanie na zasoby naturalne.

W zakresie oddziaływania na zabytki i dobra materialne:

W granicach opracowania nie znajdują się żadne obiekty budowlane ani obszary objęte ochroną konserwatorską, w tym archeologiczną. Nie przewiduje się zatem oddziaływania na zabytki.

Dobra materialne to wszystko, co człowiek może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych, przyczyni się do powstania nowych dóbr materialnych i powiększania się środowiska materialnego.

9. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Obszar znajdujący się w granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej nie jest położony w obszarze przygranicznym, w związku z tym jego ustalenia nie będą generowały transgranicznego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

⁷ Na podstawie opracowania Kuchcik M, Baranowski J. „Różnice termiczne między osiedlami mieszkaniowymi o różnym udziale powierzchni czynnej biologicznie” w: Prace i Studia Geograficzne T.47, ss. 365-372, IGiPZ PAN 2011 r.

10. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 poz. 1405 ze zm.) organ opracowujący projekt planu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Organem tym, w przedmiotowym przypadku, jest Wójt Gminy Komorniki. W związku z tym, to on jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten stanowił będzie główną metodę analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej.

Monitoring powinien obejmować: wykonywanie pomiarów, obserwacji, analiz, przetwarzanie danych oraz ocenę stanu środowiska oraz powinien być prowadzony w zakresie wszystkich komponentów środowiska. Rzetelnie prowadzony monitoring pozwoli na:

- zgromadzenie danych o zasobach naturalnych,
- zgromadzenie danych o wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska,
- dostarczenie danych o stopniu zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska,
- prognozowanie skutków zanieczyszczenia środowiska,
- analiza szybkości zmian w środowisku wywołanych działalnością człowieka,
- formułowanie wniosków i zaleceń,
- opracowanie systemów alarmowych i ostrzegawczych przed wystąpieniem ponadnormatywnych zanieczyszczeń poszczególnych komponentów środowiska.

Monitoring może być przeprowadzany w cyklu miesięcznym, kwartalnym bądź rocznym. Powinien polegać np. na analizie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Mogą to być m.in. dane inspekcyjne, odnoszące się do obszaru objętego projektem planu, takich organów jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska powinna być prowadzona głównie w stosunku do jakości powietrza atmosferycznego (m.in. w odniesieniu do rodzaju wykorzystywanego ogrzewania) oraz jakości środowiska

gruntowo – wodnego (ocena wykonania podłączenia do kanalizacji sanitarnej zamiast podłączania do zbiorników bezodpływowych, kontrola ścieków odprowadzanych z obiektów usługowych).

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.

Zapisy planu zakładają ograniczenie ewentualnych oddziaływań na środowisko wynikających z przyjęcia tego dokumentu. W analizowanym przypadku zasadnicze znaczenie ma fakt, że projektowany dokument wprowadza niewielkie zmiany w sposobie zagospodarowania terenu i głównie adaptuje istniejący stan. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje więc żadnych znaczących zmian w środowisku w stosunku do stanu obecnego, również w zakresie oddziaływań na środowisko. Nie stwierdza się zatem konieczności wskazania dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie oddziaływań na środowisko oraz rozwiązań kompensacyjnych.

Podczas opracowywania projektu nie rozważano rozwiązań alternatywnych. Analiza istniejącego stanu zagospodarowania terenu opracowania oraz uwarunkowań przyrodniczych (teren o niskich walorach przyrodniczych, silnie przekształcony antropogenicznie) pozwala stwierdzić, iż nie zachodzi konieczność zastosowania rozwiązań alternatywnych.

12. Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

▪ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

na terenie opracowania nie występują obszary przyrodnicze uznane prawem międzynarodowym. W związku z tym brak jest podstaw merytorycznych do oceny zgodności celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym. Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być (...) dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu” – dlatego odstępuje się od oceny zgodności celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym.

▪ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym:

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności: zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Priorytetowe cele, które mają zostać osiągnięte do 2020 r.	Obszary działań	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii; 2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; 3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu; 4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska; 5. poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska; 6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen; 7. poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki; 8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii; 9. zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.	1. naturalna ochrona przed powodzią i regulacja klimatu 2. szczególny nacisk na zamianę odpadów w zasoby za pomocą takich działań, jak prewencja, ponowne wykorzystywanie i recykling oraz rezygnacja z nieoszczędnych i szkodliwych praktyk 3. zanieczyszczenie powietrza i wody, nadmierny hałas i toksyczne chemikalia 4. skuteczniejsze wdrożenie istniejącego prawodawstwa 5. baza wiedzy łatwiej dostępna dla obywateli i decydentów, aby umożliwić dalsze wykorzystywanie informacji o stanie środowiska naturalnego 6. stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” 7. uwzględnienie kwestii ochrony środowiska w innych obszarach, takich jak polityka regionalna, rolnictwo, rybołówstwo, energia i transport. Systematyczne ocenianie wpływu tych inicjatyw politycznych na środowisko, społeczeństwo i gospodarkę oraz pełne wdrożenie ustawodawstwa dotyczącego oceny oddziaływania na środowisko 8. inicjatywy związane z innowacyjnością i wymianą najlepszych praktyk w miastach. Zgodnie z tymi założeniami do 2020 r. większość miast w UE wdroży zasady zrównoważonego planowania i projektowania	Ustalenia dotyczące wykorzystania zbędnych mas ziemnych oraz gospodarowania odpadami; ustalenia dotyczące gospodarki wodno – ściekowej; ustalenia dotyczące pozyskiwania energii cieplnej oraz ustalenia dotyczące zaopatrywania w ciepło z „czystych” źródeł lub charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji.

	obszarów miejskich	
	9. większe zaangażowanie we współpracę z międzynarodowymi partnerami na rzecz przyjęcia celów dotyczących zrównoważonego rozwoju w związku z konferencją Rio+20	

Zapisy projektu planu nie kolidują z celami wynikającymi z w/w dokumentów.

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Takim aktem prawnym jest m.in. ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Tak więc już samo przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r.1 i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r.

▪ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym:

Do 2016 r. obowiązywała „Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”. W związku z końcem terminu jej obowiązywania, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, jak również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Kierunki systemowe zawarte w *Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016 - 2020* stanowią wcielenie na poziomie regionalnym tych samych kierunków systemowych.

W „*Programie ...*” wskazano cele i kierunki interwencji na terenie województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Są to:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm;
2. zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
3. pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości;

4. gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
5. gospodarka wodno – ściekowa – cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji między stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
6. zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
7. gleby – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
9. zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej;
10. zagrożenie poważnymi awariami – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii.

Dokument planu wykazuje powiązanie z *Programem Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego* poprzez w/w cele, które zostały podkreślone:

➤ **ochrona klimatu i jakości powietrza:**

- kierunek interwencji: rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii
 - typ zadań: uwzględnienie w mpzp zapisów dot. korzystania z odnawialnych źródeł energii
- kierunek interwencji: ograniczenie emisji niskiej; modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła
 - typ zadań: modernizacje kotłowni, modernizacja kogeneratorów; wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (olej, gaz, biomasa)

➤ **gospodarka wodno - ściekowa:**

- kierunek interwencji: zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
 - typ zadań: budowa/rozbudowa sieci wodociągowych

- kierunek interwencji: rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej
 - typ zadań: budowa/rozbudowa kanalizacji sanitarnej
- **gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:**
 - kierunek interwencji: racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym wykorzystywanie ich na cele energetyczne
 - typ zadań: odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej wywołanego uchwałą Nr XXX/313/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej.

Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Obszar opracowania planu objęty jest ustaleniami „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów zainwestowanych” uchwalonym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XIX/126/2004 z dnia 29 marca 2004 r.

Celem przystąpienia do opracowania jest zmiana parametrów zabudowy i ograniczenie jej nadmiernej intensyfikacji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

Materiały źródłowe.

Przy sporządzaniu prognozy korzystano z dokumentów dotyczących stanu środowiska i gminy Komorniki oraz dokumentów udostępnianych przez instytucje zajmujące się ochroną środowiska i badaniem jego stanu.

Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.

Teren objęty opracowaniem planu położony jest w centralnej części wsi Wiry i ograniczony jest ulicami: Komornicką, Zespołową i Odskok. Większość terenu jest zagospodarowana, choć poszczególne tereny charakteryzują się różną intensywnością

zabudowy – jest ona większa od strony ul. Komornickiej i zmniejsza się w kierunku południowym. Od strony ulicy Komornickiej zlokalizowane są: budynki mieszkalne oraz budynek usługowy. Od strony ulicy Zespołowej usytuowany jest budynek mieszkalny wielorodzinny i towarzyszące mu budynki gospodarcze.

Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Pod względem głębszej budowy geologicznej obszar gminy Komorniki położony jest w północnej części monokliny przedsudeckiej w obrębie tzw. jednostki Poznania, w mniejszej jednostce III rzędu zwanej monokliną wolsztyńsko-jarocińską.

Teren opracowania położony jest na wysokości ok. 85 - 80 m n.p.m. Utwory geologiczne występujące na jego obszarze to gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Obszar gminy Komorniki według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) leży na Wysoczyźnie Poznańskiej obejmując swym zasięgiem części subregionów: Równiny Poznańskiej, Pagórków Stęszewskich oraz mały wycinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej obszar gminy Komorniki leży w południowo-zachodniej części regionu klimatycznego Środkowowielkopolskiego. W regionie tym częściej niż w innych regionach należących do obszernego regionu klimatycznego Śląsko-Wielkopolskiego notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadu. Mniej liczne są dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu. Nieco liczniejsze niż w innych regionach są dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadem.

Wody powierzchniowe i podziemne.

Osią hydrograficzną obszaru gminy Komorniki jest rzeka Warta, do której zdążają niewielkie dopływy: Wirynki i Samicy Stęszewskiej. Większa część gminy należy do zlewni Wirynki, zajmując jej środkowe i południowe partie. Niewielkie fragmenty gminy odwadniają: Samica Stęszewska, Strumień Junikowski, Potok z Lubonia.

Na przedmiotowym terenie brak jest wód powierzchniowych, jednakże w sąsiedztwie przepływa ciek wodny Wirynka.

Według mapy hydrogeologicznej Polski gmina Komorniki wraz z rozpatrywanym terenem leży w regionie wielkopolskim (XIII).

W granicach opracowania hydroizobaty przebiegają na głębokości ok. 1,0 m p.p.t. Teren opracowania położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 – Wielkopolska Dolina Kopalna.

Zasoby kopalin.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Mosina”, dla którego nie przewiduje się eksploatacji.

Gleby.

Na terenie opracowania występują gleby bielcowe i pseudobielcowe na piaskach gliniastych lekkich i glinach lekkich.

Szata roślinna i świat zwierzęcy.

Teren opracowania charakteryzuje się znikomą fauną i florą. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej charakteryzują się dość dużą powierzchnią zabudowy i jednocześnie małym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – mimo że posiada mniejszą intensywność zabudowy – cechuje się mało atrakcyjną florą i fauną. Ogranicza się ona do terenów trawiastych, ogrodów przydomowych, w których żyją dość typowe gatunki zwierząt.

Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, obowiązywać będą ustalenia aktualnego miejscowego planu, zatem nie przewiduje się zmian w środowisku.

Stan środowiska na obszarze gminy Komorniki oraz na terenach położonych najbliżej obszaru opracowania.

W prognozie oceniono stan wód powierzchniowych i podziemnych, stan klimatu akustycznego oraz stan powietrza atmosferycznego.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu nie stwierdzono żadnych istotnych istniejących problemów ochrony środowiska.

Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, a także na środowisko.

- znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz jego integralność: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na bioróżnorodność, faunę i florę: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi, glebę: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na powietrze atmosferyczne: by nie doprowadzić do zaistnienia znaczącego oddziaływania, energię cieplną należy pozyskiwać przy użyciu paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji bądź przy użyciu źródeł czystej energii.
- znaczące oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na klimat akustyczny i ludzi: nie przewiduje się;
- znaczące oddziaływania na klimat: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na zasoby naturalne: nie przewiduje się;
- znaczące oddziaływania na zabytki i dobra materialne: nie przewiduje się.

Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Teren znajdujący się w granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie są położone na obszarze przygranicznym, w związku z tym nie przewiduje się trans granicznego oddziaływania na środowisko.

Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Przewidywaną metodą analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu będzie monitoring, czyli regularne – jakościowe i ilościowe – pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk. Monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu może polegać np. na analizie i ocenie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań, odnoszących się do obszaru objętego projektem planu, uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.

Zapisy planu zakładają ograniczenie ewentualnych oddziaływań na środowisko wynikających z przyjęcia tego dokumentu. W analizowanym przypadku zasadnicze znaczenie ma fakt, że projektowany dokument wprowadza niewielkie zmiany w sposobie

zagospodarowania terenu i głównie adaptuje istniejący stan. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje więc żadnych znaczących zmian w środowisku w stosunku do stanu obecnego, również w zakresie oddziaływań na środowisko. Nie stwierdza się zatem konieczności wskazania dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie oddziaływań na środowisko oraz rozwiązań kompensacyjnych.

Podczas opracowywania projektu nie rozważano rozwiązań alternatywnych. Analiza istniejącego stanu zagospodarowania terenu opracowania oraz uwarunkowań przyrodniczych (teren o niskich walorach przyrodniczych, silnie przekształcony antropogenicznie) pozwala stwierdzić, iż nie zachodzi konieczność zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W prognozie wykazano zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska:

- na szczeblu wspólnotowym:
 - VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego
- na szczeblu krajowym:

do 2016 r. - obowiązywała „Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”. W związku z końcem terminu jej obowiązywania, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, jak również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Niniejszy dokument, jak wykazano w treści niniejszego opracowania, oparty jest na wojewódzkich i gminnych programach ochrony środowiska.

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Komornickiej i Zespołowej” spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Julia Gawlik

.....
podpis autora prognozy